

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої Ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»**

30.06 2025 р. № 7

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Філологія

**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю В11 Філологія
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
кваліфікація: доктор філософії з філології**

**УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»**

01.07 2025 р. № 390/01-04

Ужгород 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

«Філологія»

1. Ректор

03.06

2025 р.

Володимир СМОЛАНКА

2. Проректор з наукової роботи

02.06

2025 р.

Іван МИРОНЮК

3. Директор ННЦПАКВК

02.06

2025 р.

Ірина СУХАН

4. Гарант освітньо-наукової програми

24.04

2025 р.

Іван ЗИМОМРЯ

5. Декан філологічного факультету

24.04

2025 р.

Юрій БІДЗІЛЯ

6. Декан факультету міжнародних економічних відносин

24.05

2025 р.

Микола ПАЛІНЧАК

7. Керівник робочої групи

24.04

2025 р.

Іван ЗИМОМРЯ

8. Начальник навчальної частини

02.05

2025 р.

Анатолій ШТИМАК

9. Завідувач відділу організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

04.06

2025 р.

Тетяна МАЛАХОВСЬКА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Філологія» підготовки здобувачів вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю В11 Філологія розроблена у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII зі змінами, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020), «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 502 від 19.05.2023 р.), «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 30 серпня 2024 № 1021, «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 507 від 03.05.2024), Наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 759 від 31.05.2019 р.), «Про затвердження форми рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії» від 24.04.2024р. № 578, а також Положенням «Про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»», «Про присудження ступеня доктора філософії затвердженого вченою радою» протокол від 31.03.2022 р. № 3, уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 31.03.2022 р. № 110/01-04. Нормативні документи можуть доповнюватися або змінюватися згідно чинного законодавства.

В освітньо-науковій програмі враховано пропозиції експертів та галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та пропозиції здобувачів щодо збільшення варіативності та кількості вибіркових дисциплін. Деталізовано опис практичного досвіду та кваліфікаційних характеристик викладачів групи забезпечення ОНП, подано розгорнуту характеристику механізмів освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

Зимомря Іван Миколайович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу, *гарант освітньо-наукової програми* – керівник робочої групи.

Члени робочої групи:

1. Бездір Наталія Прокопівна – доктор філологічних наук, професор кафедри словацької філології.
2. Венжинович Наталія Федорівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови.
3. Кузьма Оксана Юріївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури.
4. Петріца Наталія Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри словацької філології.
5. Томенчук Мар'яна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри прикладної лінгвістики.
6. Барань Єлизавета Балажівна – доктор філософії з галузі мовознавства, доцент відділення української філології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II, зовнішній стейкхолдер програми.
7. Сивохоп Ярослав Михайлович – кандидат педагогічних наук, директор Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, зовнішній стейкхолдер програми.
8. Єршов Олег Ігорович – аспірант кафедри української літератури (денна форма), здобувач ОНП.
9. Куштан Марина Михайлівна – аспірантка кафедри української літератури (вечірня форма), здобувачка ОНП.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

«Філологія»

«Philology»

зі спеціальності В11 Філологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», філологічний факультет, факультет міжнародних економічних відносин / <i>State University «Uzhhorod National University», Philological Faculty, Faculty of International Economic Relations.</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – доктор філософії / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> Освітня кваліфікація – Доктор філософії з філології / <i>Doctor of Philosophy in Philology</i> Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки / <i>Branch of knowledge B Culture, arts and humanities</i> Спеціальність – В11 Філологія / <i>Program Subject Area B11 Philology</i>
Мова навчання і оцінювання	Українська / <i>Ukrainian</i> Англійська / <i>English</i>
Обсяг освітньої програми	Термін навчання 4 роки, обсяг освітньої складової – 40 кредитів ЄКТС
Тип програми	Освітньо-наукова, академічна
Наявність акредитації	Акредитована 19.11.2020-01.07.2026 р. Сертифікат № 762
Цикл/рівень програми	Національна рамка кваліфікацій України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста). Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет». Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності В11 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна.
Термін дії освітньої програми	До наступного перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60739

2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Метою програми є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних у науковому, освітньому та професійному середовищі науково-педагогічних кадрів зі ступенем доктора філософії з галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, здатних здійснювати самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну та практично-розпорядчу діяльність у галузі філології, що спрямована на отримання та глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних наукових знань й професійних практик.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки; Спеціальність: В11 Філологія, спеціалізації: українська мова, слов'янські мови, германські мови, українська література, порівняльне літературознавство, література зарубіжних країн. Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: мова (мови) у теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах; література в теоретичному, історичному, генологічному, критичному, порівняльному, культурологічному, міждисциплінарному та інших аспектах; переклад, міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Цілі навчання: <i>формування професійних компетентностей філолога-дослідника</i> (здатність проводити аналіз і дослідження мови та літератури відповідно до спеціалізації; вміння розробляти та реалізувати дисертаційну роботу в галузі мовознавства та літературознавства); <i>підготовка фахівців із філології, здатних до інноваційної та дослідницько-інноваційної діяльності</i> (розвиток творчого мислення та здатності генерувати нові ідеї; навички розв'язування складних проблем у сфері мовознавства та літературознавства; вміння застосовувати сучасні методи та інструменти у професійній та дослідницькій діяльності); <i>формування компетентностей для наукової діяльності</i> (здатність здійснювати наукові дослідження, які мають наукову новизну та теоретичне значення; вміння аргументовано презентувати та захищати наукові результати перед науковою громадськістю); <i>підготовка до інноваційної, науково-дослідницької і викладацької діяльності</i> (розвиток навичок викладацької діяльності у сфері лінгвістики, літературознавства та перекладознавства; здатність до інтеграції

	сучасних підходів та методик у навчальний процес; розвиток комунікаційних навичок для ефективної взаємодії зі студентами та колегами). Теоретичний зміст предметної області: <i>філологічні теорії та концепції за напрямками «українська мова» (вивчення теорій розвитку української мови в контексті її історії, фонетики, морфології, синтаксису та лексики), «слов'янські мови» (аналіз теорій та концепцій розвитку слов'янських мов, зокрема порівняльне мовознавство), «германські мови» (вивчення теорій еволюції та структури германських мов, їхніх лінгвістичних особливостей та взаємозв'язку з іншими мовами), «українська література» (огляд концепцій та теорій розвитку української літератури, зокрема літературні напрями, школи та течії), «порівняльне літературознавство» (аналіз теоретичних підходів до порівняльного вивчення літератур різних культур та епох), «література зарубіжних країн» (вивчення теорій та концепцій розвитку літератур зарубіжних країн); <i>історичний розвиток та сучасний стан наукового осмислення філологічних теорій та концепцій</i> (дослідження етапів історичного розвитку філологічних теорій та концепцій у контексті розвитку гуманітарних наук; огляд сучасних підходів до інтерпретації та критики філологічних концепцій та теорій); концепції й теорії, що лежать в основі сучасного гуманітарного знання (роль філології у формуванні сучасного гуманітарного дискурсу; вивчення взаємозв'язку філології з іншими гуманітарними дисциплінами; аналіз ключових концепцій та теорій, які становлять основу для розуміння сучасних гуманітарних досліджень).</i> Методи, методики та технології: загальні логічні; критичний аналіз, оцінка і синтез ідей у галузі філології; загальнонаукові, філологічні, текстологічні, статистичні методи дослідження мови, мовлення, тексту; поетологічні, структуральні, історичні, типологічні, культурологічні, порівняльні методи дослідження літературних явищ; інформаційно-комунікаційні технології філологічних досліджень. Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи, стандартні та спеціальні програмні продукти, спеціалізоване програмне забезпечення.
Орієнтація освітньої програми	За своєю орієнтацією та відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED-F 2013) програма є академічною. Програма є освітньо-науковою та зорієнтована на

	підготовку висококваліфікованих особистостей, які в процесі формування цілісного комплексу компетентностей в площині спеціальності В11 Філологія третього (освітньо-наукового) рівня в термінах результатів навчання, зможуть виробити та успішно реалізувати власну стратегію підготовки та захисту дисертації доктора філософії як самостійного, змістовного і добросовісного філологічного дослідження, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань і мають вагоме теоретичне й практичне значення. Програма спирається на загальнонаукові уявлення про сучасні філологічні дослідження з урахуванням специфіки роботи закладів вищої освіти та науково-дослідних установ. Програма має комплексний характер і інтегрує знання з мовознавства, літературознавства, філософії, педагогіки, інформаційно-комунікаційних технологій, іноземної мови.
Фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	У процесі послідовного руху здобувача індивідуальною освітньою й науковою траєкторією програма фокусується на отриманні аспірантом всебічної фахової підтримки задля - практичної реалізації персональної теоретичної й методичної стратегії опрацювання обраної теми дисертаційної роботи в галузі філології, що охоплює глибоке дослідження явищ і тенденцій української мови, української літератури, слов'янських мов, порівняльного літературознавства, германських мов, літератури зарубіжних країн; - стимулювання ефективного поєднання науково-дослідної та педагогічної діяльності з метою досягнення високих стандартів як у національному, так і в міжнародному просторі. Програма орієнтує здобувачів наукового ступеня: - на розширення та поглиблення теоретико-методологічних і науково-методичних основ розвитку сучасної філології, оволодіння практичним інструментарієм наукових лінгвістичних і літературознавчих досліджень, - плекання в собі рис добросовісного фахівця, який володіє сучасними методами науково-дослідної діяльності й компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності; - на набуття необхідного для здійснення професійної діяльності рівня знань, умінь, навичок, досвіду діяльності і підготовки до захисту науково-кваліфікаційної роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі

	знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія. Здобувачі Ph.D. освітньо-наукової програми спрямовуються на: -співробітництво із закладами системи Міністерства освіти і науки України та інших міністерств, державних і корпоративних інституцій, міжнародними та неурядовими інституціями та організаціями, закордонними науковими установами та освітніми осередками; -на ефективне поєднання науково-дослідної та педагогічної діяльності з фаховою експертною та практичною роботою, наближеною до кращих стандартів європейського та світового дослідницького простору.
Особливості програми	Особливості освітньо-наукової програми відображаються в структурно-логічній схемі, яка є невід'ємною частиною програми та охоплює освітню та наукову складові, процедури формування індивідуальної освітньо-наукової траєкторії та атестації здобувачів програми. Складові освітньо-наукової програми оформляються у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача як невід'ємної частини індивідуального навчального плану. Освітня складова програми передбачає 40 кредитів ЄКТС, зокрема: -для обов'язкових освітніх компонентів 29 кредитів ЄКТС, із них 3 кредити ЄКТС для асистентської практики; -для опанування вибіркового освітніх компонентів 11 кредитів ЄКТС, що разом із визначеними обов'язковими компонентами утворюють цикл професійної підготовки. Вибіркова частина програми уможливує реалізацію права здобувачів на вибір навчальних дисциплін з урахуванням індивідуальних освітньо-наукових запитів аспірантів. При підготовці доктора філософії поєднуються освітні компоненти в галузі таких напрямків досліджень, як українська мова, українська література, слов'янські мови, порівняльне літературознавство, германські мови, література зарубіжних країн. Пропозиція вибіркового дисциплін міститься в каталогах вибіркового дисциплін кафедри української мови, кафедри української літератури, кафедри словацької філології філологічного факультету, а також кафедри прикладної лінгвістики, кафедри теорії та практики перекладу факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

	Каталоги систематично переглядаються та поновлюються. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення здобувачем власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, оформлення його результатів у вигляді дисертаційної роботи та публічним захистом одержаних результатів. Індивідуальний план наукової роботи повинен бути погоджений із науковим керівником (керівниками). В індивідуальному плані зазначаються терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, зарахованих до його атестації. Основні наукові результати здобувача повинні бути апробовані на наукових конференціях, семінарах, симпозиумах та опубліковані у фахових наукових виданнях відповідно до вимог, встановленими законодавством України. На першому році навчання відбувається формування індивідуальної освітньо-наукової траєкторії з проєкцією на освітню складову, що включає асистентську педагогічну практику. На другому–четвертому роках навчання досягаються дослідницькі цілі наукової складової програми в поєднанні із завданнями поточної та підсумкової наукової атестації здобувача наукового ступеня доктора філософії. Здобувачі залучаються до участі в академічних та міжнародних науково-дослідних проєктах.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфери. Науково-педагогічна, дослідницька, перекладацька, літературно-видавнича діяльність. Місця працевлаштування. Працевлаштування на наукових і науково-педагогічних посадах у наукових установах і закладах вищої освіти, друкованих та електронних засобах масової інформації, фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеї, інших посадах, які потребують кваліфікації доктора філософії з галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія. Посади. Відповідно до Класифікатора професій України ДК 003:2010 (зі змінами згідно з Наказом Міністерства економіки № 810-21 від 25.10.2021) та враховуючи реальні потреби ринку праці, випускники аспірантури мають різноманітні перспективи працевлаштування: 1210.1 Проректор закладу вищої освіти 1229.4 Декан факультету 1229.4 Завідувач кафедри 1229.4 Завідувач лабораторії (освіта)

	1229.6 Завідувач відділення (декан) у коледжі 2310.1 Докторант 2310.2 Асистент 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2444 Професіонал в галузі філології, лінгвістики та перекладів 2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика, переклади) 2444.2 Філолог, лінгвіст, перекладач та усний перекладач 2451 Професіонал в галузі літератури 2451.1 Літературознавець 2451.2 Письменник, редактор 24559 Редактор-перекладач. Філолог
Подальше навчання	Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти. Освітньо-наукові програми на 8-му (докторському) рівні НРК України. Інші освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (зокрема, за кордоном), що містять додаткові наукові, науково-дослідні та освітні компоненти. Здобуття наукового ступеня доктора наук.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання базується на забезпеченні активного навчання в напрямі формування готовності аспірантів до ініціювання, розроблення та реалізації власних дослідницьких проєктів з обраної проблеми у всіх ланках індивідуальної освітньої і наукової траєкторії. Мейнстрім навчання спрямований на розвиток навичок генерування нових ідей та самостійного отримання глибинних знань. В основу викладання покладено поєднання засад аспірантоцентричного, особистісно-орієнтованого навчання, компетентнісного та системно-інтегративного підходів. Загальний стиль навчання – творчоорієнтований, спрямований на розвиток навичок генерування нових ідей та самостійного отримання глибинних знань. Викладання проводиться у вигляді: аудиторних і онлайн-лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, case-study, дискусійних панелей, практичних занять, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, користування онлайн-бібліотечними й архівними фондами, консультацій із викладачами. Особистісна орієнтація навчання забезпечується використанням інноваційних та інтерактивних технологій проблемного і диференційованого навчання, технології інтенсифікації та індивідуалізації навчання, технології

програмованого навчання, інформаційних технологій, технології розвиваючого навчання, кредитно-трансферної системи організації навчання, університетської системи електронного навчання Moodle, корпоративного середовища Google Meet, самонавчання, навчання на основі наукових досліджень, підготовки наукових доповідей, статей і презентацій.

Лекції та практичні заняття забезпечують формування загальних та спеціальних компетентностей здобувачів Ph.D., необхідних для орієнтації в науковій методології, побудови та реалізації самостійного наукового філологічного дослідження, розробки інноваційних засобів дослідження з врахуванням вікових особливостей розвитку сучасної людини.

Використання елементів неформальної освіти під час вивчення окремих модулів дисциплін на освітніх онлайн-платформах та під час участі в наукових конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах тощо сприяє вмінню презентувати наукові здобутки перед українською та зарубіжною професійною спільнотою.

Асистентська педагогічна практика покликана закріпити отримані знання щодо викладацької діяльності та педагогічної майстерності.

Мовна підготовка забезпечує здатність до використання української та іноземної мови для опису та презентації результатів досліджень та інновацій.

Самостійна робота та самопідготовка – самоосвіта здобувачів у рамках відповідних програмних дисциплін розвиває здатність до саморефлексії, саморегуляції, самоконтролю, автономності та відповідальності, а також навички роботи з інформаційними джерелами.

Індивідуальні завдання постають важливими елементами самостійного дослідження за тематикою освітніх компонентів, науково-дослідної практики, які забезпечують умови навчання через дослідження, розвивають відповідні фахові навички та програмні компетентності.

Наукове керівництво та робота з науковим керівником здійснюється на принципах цілеспрямованості та безпосередньої взаємодії здобувача й викладача, забезпечують визначення актуальних проблем, концепцій, методів та очікуваних результатів дослідження, поточну корекцію процесу підготовки кожного здобувача відповідно до потреб його дослідницької траєкторії.

Оцінювання

Освітня складова містить такі види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, проміжна та підсумкова атестація. Письмові та усні іспити та заліки, тестування, анкетування, лекції, практичні заняття, проекти, презентації, захист звітів і практичних робіт, рефератів у якості самостійної роботи. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS) та національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Наукова складова охоплює такі форми оцінювання наукової діяльності аспірантів: поточне наукове звітування, поточну та річну атестацію, публічний захист наукових досягнень у формі дисертаційної роботи. Здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку і публікацію наукових праць, участь у наукових конференціях, залучення до експертно-консультаційної та науково-дослідної роботи, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану аспіранта.

Із метою належного проведення наукових досліджень аспіранти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Університеті, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (з чітким розподілом обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою ДВНЗ «УжНУ» двох керівників);
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

Із метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, встановлених

	Університетом; - виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри університету, який уповноважений для цього його вченою радою; - подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації. Покладання закладом вищої освіти на аспіранта обов'язків, не пов'язаних із виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. У контексті спеціальності В11 Філологія ОНП дає можливість здійснювати наукові проекти інтегрованого типу на рівні поєднання освітніх компонентів мовознавчих та літературознавчих напрямків досліджень.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковим (філософським) системним світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей. ЗК 2. Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема і в міждисциплінарних галузях. ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі. ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення. ЗК 6. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. ЗК 7. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку української і зарубіжної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

	ЗК 8. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК 9. Здатність планувати й ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності; вибирати і ефективно використовувати сучасні інформаційні технології дистанційного навчання у власній науковій і педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів. ЗК 10. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	СК 1. Здобуття концептуальних та методологічних знань у компетентності галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку. СК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. СК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів. СК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їхньої природи, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переосмислювати вже існуючі знання й професійну практику. СК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем в обраній галузі філологічних досліджень. СК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що

	потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися на теми, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі філології, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі філологічних досліджень. СК 7. Здатність до організації та проведення навчальних занять, удосконалення методології науково-педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних умінь майбутніх учених, викладачів вищої школи; здатність оцінювати наукові проєкти в галузі освіти, здатність створювати власні науково-педагогічні матеріали за профілем кафедри. СК 8. Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики. СК 9. Здатність визначати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сферах мовознавства та літературознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових розвідок, міжнародних стандартах і рекомендаціях; удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень і застосування методів статистичної та кількісної обробки одержаних результатів. СК 10. Здатність виявляти спільні та відмінні тенденції в розвитку мовознавства та літературознавства.

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання. ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їхнього вирішення. ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди в галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників. ПРН 4. Оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології. ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження. ПРН 6. Планувати, ініціювати, організувати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організувати роботу дослідницьких колективів. ПРН 7. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності. ПРН 8. Застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності. ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та

	філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо). ПРН 11. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності. ПРН 12. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності. ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій. ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми. ПРН 15. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку мовознавства та літературознавства. ПРН 16. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної комунікації. ПРН 17. Використовувати сучасні освітні

	технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність та дотримуватися педагогічної етики. ПРН 18. Обирати оптимальні інформаційні технології дистанційного навчання у власній педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів. ПРН 19. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації. ПРН 20. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей задля руху до спільної мети; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність (толерантність); усвідомлювати рівні можливості і гендерні проблеми.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюють науково-педагогічні працівники з науковими ступенями. Професорсько-викладацький склад групи забезпечення програми постійно проходить стажування відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950 Викладання дисциплін англійською мовою проводять науково-педагогічні працівники, що володіють англійською мовою щонайменше на рівні B2. У підготовці фахівців беруть участь структурні підрозділи Ужгородського національного університету: - філологічний факультет https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-ffilology - факультет міжнародних економічних відносин https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-

	interrelations - факультет суспільних наук https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fsusp; - факультет математики і цифрових технологій https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-mdt; - факультет іноземної філології https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-iif, представлені відповідними кафедрами. Базові кафедри – підрозділи філологічного факультету: - кафедра української мови, - кафедра української літератури, - кафедра словацької філології; підрозділи факультету міжнародних економічних відносин: - кафедра прикладної лінгвістики, - кафедра теорії та практики перекладу Кадрове забезпечення освітнього процесу достатнє для забезпечення підготовки фахівців вказаної спеціальності і відповідає Ліцензійним вимогам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. До навчання здобувачів у різних формах залучаються зарубіжні професори, викладачі, а також випускники аспірантури.
Матеріально-технічне забезпечення	Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база філологічного факультету та факультету міжнародних економічних відносин. Наявне необхідне технічне обладнання. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявний спеціалізований комп'ютерний клас факультету з необхідним програмним забезпеченням, спеціалізовані кабінети з мультимедійним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Всі зареєстровані в університеті користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється, крім стандартної очної консультаційної форми, через платформу Google Meet, університетську систему електронного навчання Moodle https://e-learn.uzhnu.edu.ua/. Для забезпечення ефективного освітнього

	процесу надається доступ: -до провідних закордонних видань в галузі філології, інших матеріалів, що забезпечуються Науковою бібліотекою УжНУ http://www.lib.uzhnu.edu.ua -до публікацій викладачів програми у репозитарії ДВНЗ «УжНУ» https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/ -до матеріалів сторінок спеціальності на сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Навчальний план спеціальності, робочі навчальні плани спеціальності, силабуси та навчально-методичні комплекси дисциплін, програми асистентської практики, навчальні матеріали з дисциплін (паперові та електронні), навчальні та методичні розробки викладачів (електронні лекції, електронні підручники) у вільному доступі на віртуальному інформаційному центрі https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/100 Публікація та апробація наукових досліджень аспірантів здійснюється у фахових наукових журналах (http://zfs-journal.uzhnu.edu.ua; http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua), інших фахових виданнях та збірниках наукових праць України та виданнях країн ОЕСР.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах. До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

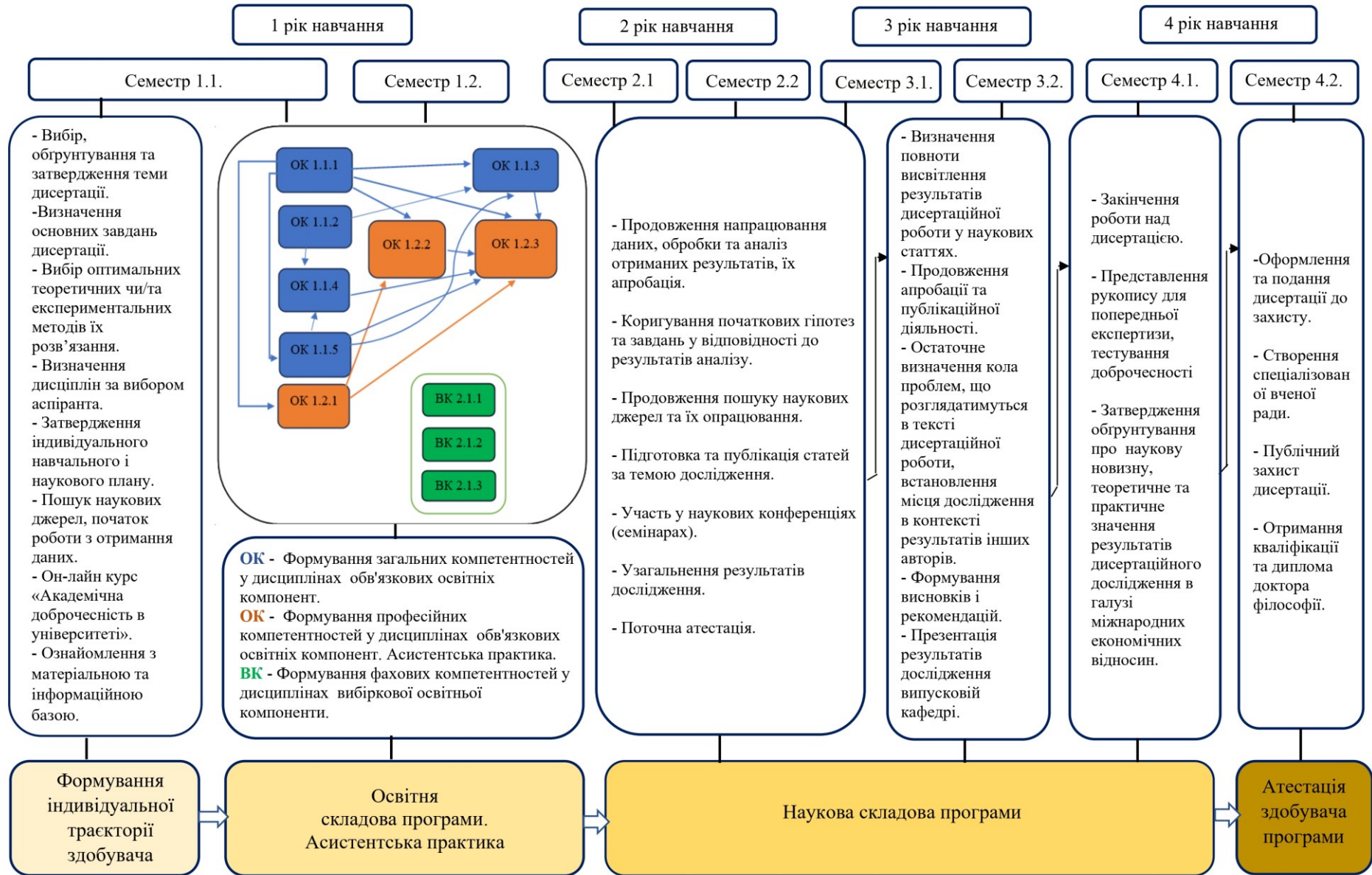
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХНЯ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів ОНП

Освітньо-наукова програма включає обов'язкові компоненти (29 кредитів ЄКТС) та вибіркові компоненти (11 кредитів ЄКТС).

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
OK1.1.1	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі / Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere	6	Екзамен
OK1.1.2	Філософія науки / Philosophy of Science	4	Екзамен
OK1.1.3	Презентація наукових результатів та управління науковими проєктами / Presentation of Scientific Findings and Research Project Management	3	Залік
OK1.1.4	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять / Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management	3	Залік
OK1.1.5	Сучасні інформаційні технології / Modern Information and Communication Technologies	3	Екзамен
Загальний обсяг:		19 кредитів ЄКТС	
Обов'язкові компоненти ОНП. Цикл професійної підготовки			
OK1.2.1	Дослідження мови і літератури в контексті сучасних наукових парадигм / Research on Language and Literature in the Context of Contemporary Scientific Paradigms	4	Екзамен
OK1.2.2	Основи теорії та практики перекладу: контекст міжкультурної взаємодії / Foundations of theory and practice of translation: the context of intercultural interaction	3	Екзамен
OK1.2.3	Асистентська практика / Assistant Teaching Practice	3	Диф. залік
Загальний обсяг:		10 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг:		29 кредитів ЄКТС	
Вибірковий компонент ОНП. Дисципліни вільного вибору аспіранта			
ВК 2.1.1	Дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін	4	Залік
ВК 2.1.2	Дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін	4	Залік
ВК 2.1.3	Дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін	3	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		11 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг компонент ОНП		40 кредитів ЄКТС	

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії за спеціальністю В11 Філологія здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради. Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік із дня прийняття такого рішення. Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності В11 Філологія передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі філології. Основні результати дисертаційної роботи повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44: 1) статті в наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);2) статті в періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаний Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій

	прирівнюються одноосібні розділи в колективних монографіях за тих же умов. Стаття у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій. Належність наукового видання до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або в разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання. Статті, опубліковані за темою дисертації зараховуються лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування. Основні результати дисертаційної роботи мають також бути апробовані на міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференціях, конгресах, симпозіумах, семінарах, круглих столах.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в галузі філології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійної практики. Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень, готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м’якій палітурці та в електронній формі. 2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних робіт, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет та в Центр підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 3) Дисертація оформляється відповідно до правил, затверджених чинним законодавством: - Обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та становить 6.5–9 авторських аркушів (згідно з пунктом 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування

рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друківаних знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: **шрифт** – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt.

- Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового **інтервалу**.

- Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX із відповідним стильовим оформленням.

- Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи **поля** таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у форматі PDF/A з накладанням текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно до Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>)

В **анотації** дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою.

Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У **вступі** подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У **розділах дисертації** має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. Обсяг розділів, що присвячені огляду та аналізу літератури, становлять до 15% від основного тексту дисертації.

У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором із урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3. Вимоги до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>).

	До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: інструментарій проведення дослідження, проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, впровадження, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали. Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі). Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1.1.1	ОК1.1.2	ОК1.1.3	ОК1.1.4	ОК1.1.5	ОК1.2.1	ОК1.2.2	ОК1.2.3
ЗК – 1		+	+	+		+	+	
ЗК – 2	+		+		+	+	+	+
ЗК – 3					+	+	+	
ЗК – 4	+		+			+	+	+
ЗК – 5		+	+	+		+	+	+
ЗК – 6			+		+	+		
ЗК – 7		+				+	+	+
ЗК – 8			+			+		+
ЗК – 9			+	+	+	+		+
ЗК – 10			+	+	+	+		+
СК – 1	+					+	+	
СК – 2	+		+			+	+	
СК – 3						+	+	+
СК – 4						+	+	+
СК – 5	+		+			+	+	
СК – 6	+		+	+	+	+	+	+
СК – 7			+	+	+	+		+
СК – 8						+	+	
СК – 9					+	+	+	
СК – 10						+	+	

